

## فهرست مطالب

|                                                                                        |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| مقدمه.....                                                                             | ۹  |
| فصل اول: مفاهیم و کلیات.....                                                           | ۱۳ |
| مبحث اول: واژه شناسی.....                                                              | ۱۳ |
| مبحث دوم: آشنایی با مفهوم ضمانت نامه بانکی و بررسی ماهیت آن.....                       | ۱۸ |
| گفتار اول: معرفی ضمانت نامه بانکی.....                                                 | ۲۰ |
| بند اول: ماهیت و مفهوم ضمانت نامه بانکی.....                                           | ۲۰ |
| بند دوم: منابع ضمانت نامه بانکی.....                                                   | ۲۴ |
| بند سوم: مفهوم ضمانت در قوانین مدنی و تجارت.....                                       | ۲۹ |
| گفتار دوم: تمایز ضمانت نامه بانکی از ضمانت های عادی در تجارت بین الملل.....            | ۳۷ |
| گفتار سوم: تمایز ضمانت نامه بانکی از اعتبار اسنادی.....                                | ۴۰ |
| گفتار چهارم: ماهیت حقوقی ضمانت نامه بانکی.....                                         | ۴۵ |
| بند اول: نظریه ایقاع بودن ضمانت نامه بانکی.....                                        | ۴۶ |
| بند دوم: تبیین ضمانت نامه بانکی بر اساس عقد ضمان.....                                  | ۴۸ |
| بند سوم: تطبیق ضمانت نامه بانکی با نهاد تعهد به نفع ثالث.....                          | ۵۷ |
| بند چهارم: تحلیل ماهیت ضمانت نامه بانکی بر اساس ماده ۱۰ قانون مدنی.....                | ۵۹ |
| گفتار پنجم: وضعیت ضمانت نامه بانکی از حیث عادی یا رسمی بودن.....                       | ۶۱ |
| مبحث سوم: انواع ضمانت نامه بانکی.....                                                  | ۶۵ |
| گفتار اول: ضمانت نامه قابل تمدید و غیر قابل تمدید.....                                 | ۶۶ |
| گفتار دوم: ضمانت نامه مشروط و غیر مشروط (عندالمطالبه).....                             | ۶۸ |
| گفتار سوم: ضمانت نامه قابل انتقال و غیر قابل انتقال.....                               | ۷۰ |
| گفتار چهارم: ضمانت نامه شرکت در مناقصه و مزایده.....                                   | ۷۲ |
| گفتار پنجم: ضمانت نامه حسن اجرای تعهد (حسن انجام کار).....                             | ۷۳ |
| گفتار ششم: ضمانت نامه پیش پرداخت.....                                                  | ۷۵ |
| گفتار هفتم: ضمانت نامه استرداد کسور وجه الضمان.....                                    | ۷۶ |
| گفتار هشتم: ضمانت نامه تعهد پرداخت.....                                                | ۷۷ |
| گفتار نهم: ضمانت نامه گمرکی.....                                                       | ۷۸ |
| گفتار دهم: ضمانت نامه ارزی.....                                                        | ۷۸ |
| گفتار یازدهم: ضمانت نامه اصلی (مستقیم) و ضمانت نامه متقابل (غیر مستقیم).....           | ۷۹ |
| گفتار دوازدهم: ضمانت نامه تهیه شده توسط خریدار و ضمانت نامه تهیه شده توسط فروشنده..... | ۸۱ |

## ۶ □ ضمانت نامه‌های بانکی در حقوق داخلی و تجارت بین الملل

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| مبحث چهارم: ویژگی‌های خاص و عام ضمانت‌نامه بانکی.....            | ۸۲  |
| گفتار اول: ویژگی‌های خاص ضمانت‌نامه بانکی.....                   | ۸۲  |
| بند اول: ویژگی تضمینی بودن.....                                  | ۸۲  |
| بند دوم: ویژگی تجاری بودن.....                                   | ۸۳  |
| بند سوم: ویژگی دوطرفه بودن.....                                  | ۸۶  |
| بند چهارم: ویژگی اسنادی ضمانت‌نامه بانکی.....                    | ۸۷  |
| بند پنجم: ویژگی انطباق محض اسناد با شرایط ضمانت‌نامه.....        | ۸۹  |
| بند ششم: ویژگی استقلال ضمانت‌نامه‌های بانکی از قرارداد پایه..... | ۹۰  |
| گفتار دوم: ویژگی‌های عام ضمانت‌نامه بانکی.....                   | ۱۲۱ |
| بند اول: عهده‌ی بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                       | ۱۲۱ |
| بند دوم: موقتی بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                        | ۱۲۲ |
| بند سوم: لازم بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                         | ۱۲۳ |
| بند چهارم: تشریفاتی بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                   | ۱۲۴ |
| بند پنجم: عینی بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                        | ۱۲۶ |
| بند ششم: موجّل بودن ضمانت‌نامه بانکی.....                        | ۱۲۹ |
| مبحث پنجم: صدور ضمانت‌نامه بانکی.....                            | ۱۳۰ |
| گفتار اول: مدارک لازم برای تشکیل قرارداد ضمانت‌نامه.....         | ۱۳۰ |
| گفتار دوم: مفاد و مندرجات ضمانت‌نامه‌ها.....                     | ۱۳۲ |
| بند اول: مندرجات الزامی.....                                     | ۱۳۲ |
| بند دوم: مندرجات اختیاری.....                                    | ۱۳۳ |
| مبحث ششم: روابط حقوقی طرفین ضمانت‌نامه بانکی.....                | ۱۳۹ |
| گفتار اول: رابطه ضمانت‌خواه (مضمون‌عنه) و ذی‌نفع (مضمون‌له)..... | ۱۳۹ |
| گفتار دوم: رابطه بانک (ضامن) و ذی‌نفع (مضمون‌له).....            | ۱۴۰ |
| گفتار سوم: رابطه میان بانک (ضامن) و متعهد اصلی (مضمون‌عنه).....  | ۱۴۲ |
| گفتار چهارم: پایان حیات حقوقی ضمانت‌نامه و اثر آن.....           | ۱۴۳ |
| فصل دوم: آثار ضمانت‌نامه‌های بانکی.....                          | ۱۵۳ |
| مبحث اول: مطالبه وجه ضمانت‌نامه بانکی.....                       | ۱۵۳ |
| گفتار اول: الزام‌های مرتبط با مطالبه.....                        | ۱۵۴ |
| بند اول: شناسایی ذی‌نفع.....                                     | ۱۵۴ |
| بند دوم: شناسایی مخاطب.....                                      | ۱۵۶ |
| بند سوم: روش مطالبه.....                                         | ۱۵۷ |
| بند چهارم: صریح و منجّز بودن مطالبه.....                         | ۱۵۷ |

## فهرست مطالب □ ۷

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| گفتار دوم: زمان مطالبه.....                                   | ۱۵۸ |
| بند اول: زمان مطالبه در ضمانت‌نامه دارای مدت.....             | ۱۵۸ |
| بند دوم: زمان مطالبه در ضمانت‌نامه بدون مدت.....              | ۱۵۹ |
| بند سوم: ملاحظات قانونی مرتبط با مطالبه وجه.....              | ۱۶۶ |
| مبحث دوم: وضعیت حقوقی طرفین در زمان مطالبه.....               | ۱۶۷ |
| بند اول: تعهدات بانک در مقابل ذی‌نفع.....                     | ۱۶۷ |
| بند دوم: تعهدات بانک در مقابل ضمانت‌خواه.....                 | ۱۶۸ |
| بند سوم: تعهدات ذی‌نفع و ضمانت‌خواه در برابر یکدیگر.....      | ۱۶۹ |
| مبحث سوم: انتقال و توثیق ضمانت‌نامه بانکی.....                | ۱۷۰ |
| گفتار اول: انتقال ضمانت‌نامه بانکی.....                       | ۱۷۰ |
| بند اول: انتقال سند ضمانت‌نامه.....                           | ۱۷۱ |
| بند دوم: انتقال عواید (حقوق ناشی از) ضمانت‌نامه.....          | ۱۷۵ |
| بند سوم: انتقال به حکم قانون (انتقال قهری).....               | ۱۷۶ |
| گفتار دوم: تطبیق انتقال ضمانت‌نامه بانکی با قواعد عمومی.....  | ۱۷۸ |
| بند اول: تطبیق انتقال ضمانت‌نامه با نهاد تبدیل تعهد.....      | ۱۷۹ |
| بند دوم: تطبیق انتقال ضمانت‌نامه با نهاد انتقال قرارداد.....  | ۱۸۰ |
| بند سوم: تطبیق انتقال ضمانت‌نامه با نهاد انتقال طلب.....      | ۱۸۱ |
| گفتار سوم: توثیق ضمانت‌نامه بانکی.....                        | ۱۸۲ |
| مبحث چهارم: سازوکار حل و فصل اختلاف در محاکم.....             | ۱۸۶ |
| گفتار اول: دستور موقت (قرار منع پرداخت وجه ضمانت‌نامه).....   | ۱۸۶ |
| بند اول: دستور موقت در حقوق داخلی.....                        | ۱۸۷ |
| بند دوم: دستور موقت در مقررات بین‌المللی.....                 | ۱۹۱ |
| گفتار دوم: مرجع صالح رسیدگی و قانون حاکم.....                 | ۱۹۲ |
| بند اول: مرجع صالح رسیدگی.....                                | ۱۹۲ |
| بند دوم: قانون حاکم.....                                      | ۲۰۳ |
| گفتار سوم: تامین خواسته نسبت به ضمانت‌نامه بانکی.....         | ۲۰۴ |
| مبحث پنجم: وضعیت طرفین پس از پرداخت وجه ضمانت‌نامه.....       | ۲۱۰ |
| گفتار اول: رجوع ضمانت‌خواه به ذی‌نفع.....                     | ۲۱۱ |
| گفتار دوم: رجوع ضمانت‌خواه به ضامن.....                       | ۲۱۶ |
| گفتار سوم: جایگاه تهاثر در وصول ضمانت‌نامه بانکی.....         | ۲۱۹ |
| مبحث ششم: مسئولیت مدنی بانک نسبت به ضمانت‌نامه.....           | ۲۲۲ |
| مبحث هفتم: جنبه‌های جزایی ضمانت‌نامه‌های بانکی.....           | ۲۳۱ |
| گفتار اول: ارتکاب پولشویی با استفاده از ضمانت‌نامه بانکی..... | ۲۳۲ |

## ۸ □ ضمانت نامه‌های بانکی در حقوق داخلی و تجارت بین الملل

- گفتار دوم: کلاهبرداری با استفاده از ضمانت‌نامه بانکی ..... ۲۳۴
- گفتار سوم: اخلال در نظام اقتصادی با استفاده از ضمانت‌نامه بانکی ..... ۲۳۶
- گفتار چهارم: تحصیل مال از طریق نامشروع وسیله ضمانت‌نامه بانکی ..... ۲۳۸
- مبحث هشتم: تاثیر داوری در دعاوی مرتبط با ضمانت‌نامه بانکی ..... ۲۴۱
- گفتار اول: ملاحظات حقوقی ارجاع دعاوی مرتبط با ضمانت‌نامه بانک‌های دولتی ..... ۲۴۱
- بند اول: شناسایی اموال دولتی ..... ۲۴۲
- بند دوم: وضعیت شرکت‌های دولتی ..... ۲۴۳
- بند سوم: وضعیت شهرداری‌ها و اموال عمومی ..... ۲۴۹
- گفتار دوم: ملاحظات حقوقی ارجاع دعاوی مرتبط با ضمانت‌نامه بانک‌های خصوصی ..... ۲۵۱
- گفتار سوم: اثر قرارداد داوری بر ضمانت‌نامه بانکی ..... ۲۵۳
- منابع ..... ۲۵۷
- ضمائم ..... ۲۶۳
- ضمیمه اول : آیین نامه صدور ضمانت‌نامه و ظهر نویسی از سوی بانک‌ها ..... ۲۶۳
- ضمیمه دوم: آیین نامه معاملات دولتی ..... ۲۶۹
- ضمیمه سوم : آیین نامه تضمین معاملات دولتی ..... ۲۸۲